

HÖGSTA DOMSTOLENS DOM

meddelad i Stockholm den 15 november 2005

Mål nr

B 1521-05

KLAGANDE

JM

Ombud och offentlig försvarare: Advokat UK

MOTPART

Riksåklagaren

Box 5553

114 85 Stockholm

SAKEN

Brott mot vapenlagen m.m.

ÖVERKLAGADE AVGÖRANDET

Göta hovrätts dom den 22 mars 2005 i mål B 2814-04

_____

DOMSLUT

Högsta domstolen fastställer hovrättens domslut.

För försvaret av JM i Högsta domstolen tillerkänns UK ersättning av allmänna medel med tretusensjuhundrafemtio (3.750) kr, avseende arbete. Denna kostnad skall stanna på staten. I ersättningen ingår mervärdesskatt med 750 kr.

YRKANDEN I HÖGSTA DOMSTOLEN

JM har yrkat att Högsta domstolen ogillar åtalet för brott mot vapenlagen.

Riksåklagaren har bestritt ändring.

DOMSKÄL

I enlighet med hovrättens i den delen inte överklagade dom har JM gjort sig skyldig till snatteri. I övrigt har han åtalats för vapenbrott för att han under våren och sommaren 2003, när han var 15 eller 16 år gammal, i sin bostad innehaft en s.k. soft air gun utan att ha rätt till det.

Av utredningen i målet framgår att JM vid fem tillfällen under den aktuella tiden har innehaft och använt ett sådant effektbegränsat vapen som avses i 2 kap. 1 § andra stycket vapenlagen (1996:67). För att den som inte har fyllt 18 år skall få inneha ett sådant vapen krävs som regel tillstånd. Av

3 kap. 3 § c) vapenlagen framgår emellertid att det är tillåtet för en person under 18 år att inneha ett effektbegränsat vapen som lån, under förutsättning att vapnet innehas och används under långgivarens uppsikt (s.k. uppsiktsutlåning). Sker utlåning i strid med denna bestämmelse kan ansvar för vapenbrott komma ifråga såväl för långgivaren som för den som innehar vapnet (jfr prop. 1973:166 s. 104 f.). I motiven till bestämmelsen framhålls att den uppsikt som krävs vid utlåning varierar med hänsyn till omständigheterna (prop. 1995/96:52 s. 80).

Av utredningen i målet framgår att det aktuella vapnet var av enkel konstruktion med ett slitet kompressionssystem och försämrade prestanda. Den maximala räckvidden var därför endast cirka 30 meter. Av utredningen framgår vidare att JM, som saknade föreskrivet tillstånd, lånat vapnet av sina föräldrar och använt det i ett rum i familjens bostad. Ingen av hans föräldrar har vid dessa tillfällen befunnit sig i rummet, men i vart fall någon av dem har varit i bostaden.

Även med beaktande av vapnets begränsade effekt och det förhållandet att JM använt vapnet i familjens bostad med i vart fall någon av sina föräldrar närvarande i bostaden, kan långgivaren inte anses ha haft sådan kontroll över vapnets innehav och användning som kravet på uppsikt innebär. JM har således innehaft vapnet utan att ha rätt till det. Han kan därför inte undgå ansvar för vapenbrott. Som domstolarna har funnit är brotten att bedöma

som ringa.

I avgörandet har deltagit: justitieråden Lennander, Victor, Håstad, Nyström
och Virdesten (referent)
Föredragande revisionssekreterare: Lindholm